

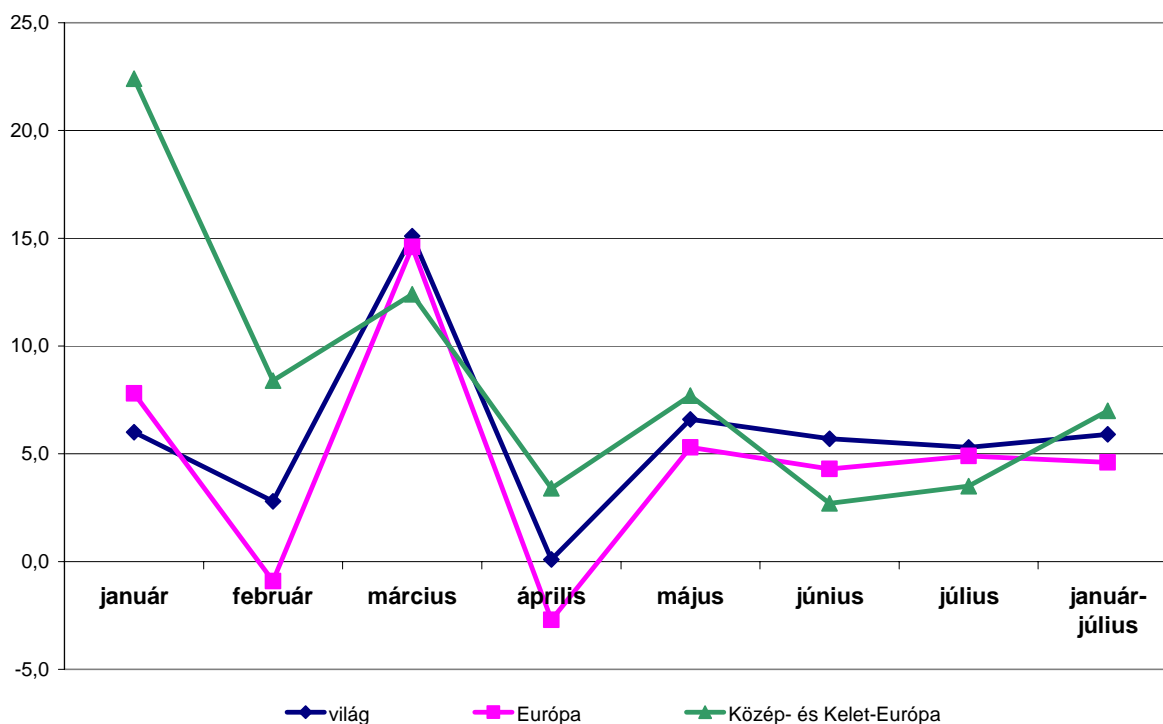
A világ turizmusának alakulása 2005-ben

A Turisztikai Világszervezet (WTO) legfrissebb adatai szerint 2005 első hét hónapjában a nemzetközi turistaérkezések száma 5,9%-kal nőtt, és elérte a 460 millió főt. Ezzel a WTO korábbi előrejelzése, miszerint 2005-ben a nemzetközi turizmus 5-6%-kal bővül, teljesülni látszik. Habár ez a növekedési ütem továbbra is meghaladja a hosszú távú, átlagosan évi 4%-os emelkedést, a turisztikai szakemberek 2005. év végéig szóló várakozásai az elmúlt egy évvel összehasonlítva kevésbé pozitívak.

A VILÁG TURIZMUSÁNAK ALAKULÁSA 2005. JANUÁR-JÚLIUSBAN

2005 első hét hónapjában a **világ turizmusa lassuló növekedést** mutatott: míg 2005 első négy hónapjában a nemzetközi turistaérkezések száma 9%-kal bővült, május-július között az emelkedés mértéke 4% volt. Ennek háttérében – többek között – az áll, hogy a **főszezonon kívüli utazások száma** nagyobb mértékben **emelkedik**. Összességében azonban elmondható, hogy a világ turizmusát az elmúlt évek hullámzó változásait követően **stabilabb növekedés** jellemzi.

A nemzetközi turistaérkezések számának alakulása 2005. január-július között (változás, %)

Forrás: WTO

A **szabadidős** és az **üzleti turizmus** egyaránt **pozitív eredményekkel** jellemezhető. A szabadidős turizmus dinamikusabb bővülésének háttérében a **diszkont légitársaságok** térnyerése és a **korábban elhalasztott távoli/tengerentúli utazások** megvalósulása áll.

2005 első hét hónapjában a nemzetközi turistaérkezések számában **minden kontinensen emelkedést** regisztráltak. A legdinamikusabb növekedés Közép-Amerikát (+14,7%), Afrikát (+8,7%) valamint Ázsiát és a Csendes-óceáni térséget (+8,7%) jellemezte. Európában a nemzetközi turistaérkezések száma 5,1%-kal nőtt.

Közép-Kelet-Európa turizmusának dinamikus bővülése a 2005. évben tovább folytatódott: az előzetes eredmények alapján a régió turizmusa a **kontinens átlagát meghaladó ütemű, 7%-os növekedést** mutatott. A **régió országai** közül a legdinamikusabb vendégforgalom emelkedést Horvátországban és Lettországban tapasztalták, de az átlagosnál nagyobb mértékű növekedés jellemezte Szlovákiát és Észtországot is¹. Bulgária erősíti pozícióját a népszerű európai tengerparti desztinációk között: 2005. január-július között a turistaérkezések száma 6,3%-kal nőtt. A közép- és kelet-európai országokban a **diszkont légitársaságok** térnyerése a kiutazó forgalmat is nagymértékben befolyásolta, ami a belföldi turizmust több országban érintette negatívan.

A külföldi vendégforgalom alakulása Magyarországon és a régió országaiban 2005. január-július között (változás, %)

	Kat ²	2005							
		I. hó	II. hó	III. hó	IV. hó	V. hó	VI. hó	VII. hó	I-VII. hó
Ausztria	TCE	8,3	-1,3	31,1	-27,0	3,4	-5,1	3,8	3,0
Bulgária	TF	16,3	-8,9	4,2	3,4	1,9	11,5	6,9	6,3*
Csehország	TCE	19,2	10,0	13,3	0,5	9,1	5,8	n.a.	n.a.
Észtország	TCE	28,2	24,9	35,2	14,7	9,0	3,1	-3,0	9,2
Horvátország	TCE	14,3	-9,3	34,3	-4,3	3,5	5,9	11,2	18,2
Lengyelország	VF	26,1	3,8	9,1	-1,5	5,0	-2,5	4,5	5,2
Lettország	VF	26,4	32,1	27,0	20,3	38,3	27,0	20,5	26,5
Magyarország	TCE	21,9	20,4	14,3	7,3	8,9	0,6	-1,2	6,9
Szlovákia	TCE	10,8	1,9	19,6	13,8	13,8	5,6	n.a.	n.a.
Szlovénia	TCE	3,9	4,8	30,1	-2,7	0,0	2,4	4,4	2,6*
Közép- és Kelet-Európa		22,4	8,4	12,4	3,4	7,7	2,7	3,5	7,0
Európa		7,8	-0,9	14,6	-2,7	5,3	4,3	4,9	4,6
Világ	-	6,0	2,8	15,1	0,1	6,6	5,7	5,3	5,9

*Január-augusztus. Forrás: WTO, KSH

Magyarország beutazó turizmusában az **európai küldő piacok** játszanak kiemelkedő szerepet, ennek következtében a kontinens országaiban megfigyelhető keresleti és kínálati trendek a magyarországi turizmust jelentősen befolyásolják. Az év első hét hónapjában **Németország** esetében a turisztikai kiadások volumene 2%-kal emelkedett, több desztinációban (például Bulgária, Dánia, Hollandia, Magyarország és Szlovénia) azonban a vendégforgalom csökkenését regisztráltak. **Nagy-Britannia** esetében a diszkont légitársaságok térnyerése nem csupán a kiutazó, de a beutazó forgalmat is pozitívan befolyásolta. Az **észak-európai országokban** (Dánia, Finnország, Izland, Norvégia és Svédország) a 2005. évi nyári időjárás nem kedvezett a belföldi, illetve a régió belüli

¹ A vendégforgalom abszolút nagysága Észtországban, Lettországban és Szlovákiában relatíve alacsonynak tekinthető.

² Kategóriák: VF = külföldi látogatók száma, TF = turisták száma, TCE = vendégek száma a kereskedelmi szálláshelyeken.

utazásoknak, ennek eredményeként a régióból történő kiutazások száma emelkedett. A régióban a last minute utak különösen népszerűek voltak.

A tengerentúli küldő piacok közül **Japán** esetében a kiutazó turizmus 8%-kal bővült 2005. január-július között, **Kína** esetében 2005 első félévében egytizedével emelkedett a külföldre utazók száma. Amerika turizmusát az erős euró továbbra is jelentősen befolyásolja, ugyanakkor a dollár erősödése eredményeként az Európába irányuló utazások száma más desztinációkhoz képest kisebb mértékben (+ 2%) növekedett.

A nemzetközi turizmusból származó bevételek alakulása Magyarországon és a régió országaiban 2004-2005-ben

	2004		2005 első negyedév
	millió USD	változás (%)	változás (%)
Ausztria	15 412	0,4	0,5
Bulgária	2168	19,6	8,1
Csehország	4169	6,8	-1,8
Észtország	806	20,3	8,2
Horvátország	704	-0,1	-0,4
Lengyelország	5828	35,0	22,2
Lettország	267	13,9	50,8
Magyarország	4061	-9,3	10,0
Szlovákia	901	-8,4	52,4
Szlovénia	1630	13,0	13,5

Forrás: WTO, Magyar Nemzeti Bank

Az **utazási kedvet** a világ turizmusát negatívan befolyásoló külső tényezők, úgymint **terrortámadások** (Londonban, Törökországban és Egyiptomban) és az egyre gyakoribbá váló **természeti katasztrófák** (földrengés, hurrikán, árvíz és aszály) **nem érintik** jelentősen, a hatások inkább a **forgalom irányában** mutatkoznak meg. Az érintett desztinációk vendégforgalmát a külső tényezők azonban jelentős mértékben, a legtöbb esetben viszont csak rövidtávon befolyásolják. Az európai beutazó turizmust (elsősorban az orosz és kínai küldő piacokról) negatívan érintik továbbá a **vízumelőírások és -korlátozások**, amelyek feloldását, illetve könnyítését Európai Unió szinten számos desztináció szorgalmazza. A negatív külső hatásokra az egyes desztinációk a kínálati oldal fejlesztésével, a **termékkínálat bővítésével/szélesítésével**, illetve a **marketing kommunikáció eszközeivel válaszolnak**: fedett, időjárástól független szabadidős létesítmények kialakításával (például Ausztriában), szakmai rendezvények (például konferenciák, kiállítások) és különböző „rés”-termékek promóciójával (például gasztronómia Olaszországban és Spanyolországban, egészségturizmus Magyarországon).

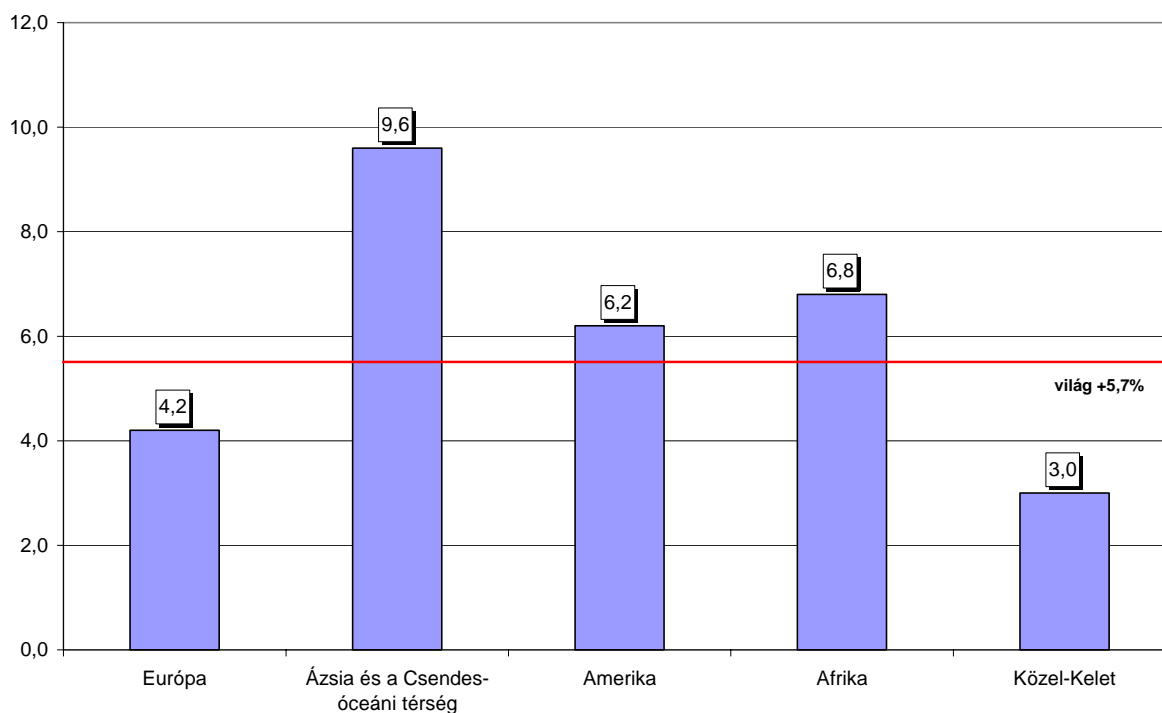
A Nemzetközi Légi Közlekedés Szövetségének (IATA) adatai szerint a **légi közlekedés** is pozitív eredményekkel jellemezhető: 2005. január-augusztus között a nemzetközi forgalom 8,3%-kal bővült. Az európai légi közlekedést 6,3%-os növekedés jellemezte. A kihasználtság átlagosan 75%, Európában – Amerikát követően a legmagasabb - 76,5% volt. A nemzetközi légi közlekedést a **magas üzemanyagárak**, a légitársaságok költséghatékonyabb működésre való törekvése, az euró-dollár árfolyam alakulása és a teherforgalom kismértékű bővülése befolyásolja.

Az Európai Légitársaságok Szövetségének (AEA) adatai szerint az **európai légi forgalom** 6%-kal bővül 2005. január-július között. A forgalom 9%-át adó belföldi forgalomban 2,3%-os növekedést regisztráltak, az Európán belüli utasforgalmat 6,1%-os emelkedés jellemezte. A legdinamikusabb növekedést az Európát Dél-Amerikával (+12,7%) és Távol-Kelettel (+11,8%) összekötő járatok mondhatták magukénak.

A VILÁG TURIZMUSÁNAK VÁRHATÓ ALAKULÁSA 2005-BEN

A WTO előrejelzése szerint a **nemzetközi turistaérkezések száma 2005-ben 5,7%-kal nő**. A legdinamikusabb növekedés Ázsiában és a Csendes-óceáni térségben (+9,6%), Afrikában (+6,8%) és Amerikában (+6,2%) várható. **Európa** turizmusa a világtáznál kisebb mértékben, **4,2%-kal bővül**, ami azonban továbbra is meghaladja az 1990 és 2004 között jellemző átlagosan évi 4%-os növekedést.

A nemzetközi turistaérkezések számának várható alakulása 2005-ben (változás, %)

Forrás: WTO

A **világ turizmusának** 2005. évi alakulását a **magas olajárak** erőteljesen befolyásolják. A légi közlekedést jellemző **fokozott versenyhelyzet** következtében az üzemanyagár növekedését a szolgáltatók egyelőre nem hárítják át az utasokra, hosszú távon azonban a magas olajárak a fogyasztói árakban is meg fog mutatkozni. Az **euró-dollár árfolyam alakulása**, a **gazdasági növekedés lassulása** és az ennek következtében érezhetően kevesebb rendelkezésre álló jövedelem a turizmus növekedését ugyancsak fékezni fogják.

A **turisztikai szakemberek várakozásai** a 2005. év egészére vonatkozóan **pozitívak**. A turizmust jellemző kínálati és keresleti trendeknek megfelelően (diszkont légitársaságok térnyerése, internet szerepének növekedése, rövidebb utazások számának növekedése, stb.), a közlekedési szolgáltatók a legoptimistábbak, míg a szálláshely szolgáltatók és a vendéglátók, valamint az utazásszervezők az átlagosnál kevésbé bizakodóak. Habár a világ turizmusának növekedési üteme továbbra is meghaladja a hosszú távú, átlagosan évi 4%-os emelkedést, a turisztikai szakemberek 2005. év végéig szóló várakozásai az elmúlt egy évvel összehasonlítva kevésbé pozitívak.

További információ: Magyar Turizmus Rt. Piac- és Termékelemzési Iroda (1012 Budapest, Vérmező út 4., telefon: 06-1/488 8710, fax: 06-1/488 8711, e-mail: kutatas@itthon.hu, honlap: www.itthon.hu > Szakmai oldalak > Piackutatások és Turizmus Bulletin